

Universitätsbibliothek Paderborn

**Pastorum Continens Doctrinas, & Industrias ad Pastorale
Munus piè, fructuosè, ac securè obeundum pertinentes,
Unà cum Casibus frequentiùs circa idem Officium
occurrere solitis, & ex communiote ...**

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1678

Membrum I. De pura Intentione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49267](http://urn.nbn.de/hbz:466:1-49267)

§. V.

De prærequisitis ad executionem muni-
ris Pastoralis.

Qu. Quid potissimum observare debeat Pastor in execu-
tione sui munera? Resp. id breviter & bene explicasse illud
sequentia tria capita requisivit.

Pura intentio

ad augendum meritum.

Studioſa operatio

ad implendum officium.

Generoſa resignatio

ad tranquillandum animum.

Quæ tamen, quia sat multas, utilésque ad praxin, & fructu-
copiosum referendum doctrinas continent, paulò fusi, ut
riusque sunt explicanda.

MEMBRUM I.

De pura Intentione.

Qu. 1. Qualis intentio præfigenda sit à Pastore pastorali
functionibus? Resp. in genere loquendo optimam præ-
debet; cùm enim Pastor officium Divinissimum, ut super
S. Dionysio diximus, atque adeò præstantissimum etiam
beat, idéoque meritò sibi applicare debeat saluberrimum
Iud Ecclesiastici c. 33. monitum: *In omnibus operibus
præcellens esto, ne dederis maculam in gloria (& muncie)*
rectè colligitur, ante omnia dandam operam esse, ut op-
eram dictis operibus intentionem præfigat, eò quod ab
omni ferè corundem Bonitas dependeat juxta Prophetam
Simoni, omnem gloriam filia Regis ab intus haben-
serentis, Psalm. 44. & juxta commune proverbium, quo
citur:

Quidquid agant homines, intentio iudicat omnes.
Resp. 2. in specie verò intentionem, ut optima sit, sequen-
tia proprietates habere debere. Primò, ut sit Rettissima, id est
per prudentiam ad eum scopum directa, qui omnibus accep-
tis hominum à DEO constitutus est, ad quem proinde ipsa
etiam omnia media eligere & ordinare dobet; Quis autem

hic finis sit, S. Paulus 1. Cor. 10. clarè declarat, dum dicit: *Sive manducatis, sive bibitis, sive aliud quid agitis, omnia in gloriam DEI facite.* Id, quod exemplo suo etiam S. Ignatius Fundator Societatis JESU, cuius primarius finis partialis est, curam animarum agere, præclarè confirmavit, dum non ipse solum semper in ore & corde habuit solempne suum symbolum: *Omnia ad matorem DEI gloriam*, sed etiam suos socios, velut Aquila provocans ad volandum suos pullos, identidem ad hunc scopum sibi præfigendum excitavit; imò ex hoc indicio, an scilicet oculo mentis & intentionis fixo & irrevertore solem Divinæ gloriae aspicere possent, Aquilæ in motu probavit; & siquidem talibus oculis præditos advertebat, pro genuinis pullis & filiis agnovit. Secundò, ut sit purissima, id est, nullam aliam vanæ propriæ laudis & glorio-
lae, aut cujusquam alterius commodi, quod divinum non sit, intentionem permixtam habens, quam quideam proprietatem pulchrè S. Paulus 2. Cor. 2. indicavit, dicens: *Non enim sumus, sicut plurimi adulterantes Verbum DEI, sed ex sinceritate, sed sicut ex DEO, et in Christo:* quæ verba sapienter S. Gregorius de puritate intentionis explicat, dum ait: *Sicut discrimin inter Maritum & Adulterum potissimum reperitur, quod ille ute pote legitimus maritus generationem pricipue in actu coniugali, adulter non nisi voluptatem quarat; ita summe cævendum est Operario, ne, dum in functionibus suis propriam potius gloriam & voluntatem intendit, adulterium spirituale committat.* Porrò puritatis hujus indicia sequentia plerumque assignant Ascetæ: si quis, dum alios multa præclarè pro majore DEI gloria & salute animarum agere advertit, non tristetur, sed perinde gaudeat, & exultet, atque, si ab ipsomet facta forent: si perfectam in se ad omnia munia, laboriosa æquè ac facilita, vilia æquè ac honorifica, indifferentiam deprehendat: si non sit sollicitus, an actiones suæ ab hominibus aut Superioribus approbentur, & prædissentur: si in occulto æquè ac publico suas functiones, & simili-
dem æquali cum diligentia peragat: si etiam ipsam meritum cælestium magnitudinem non attendat, sed solo DEI Beneplacito moveri se sentiat, de quo quidem perfectissimo signo S. Bernardus de dilig. D E O. sic loquitur: *De-
lebit sanè non tam nostra, vel sopita necessitas, vel sortita
Instructio IV.*

felicitas, quām, quod eius in nobis, & de nobis voluntatis plena videbitur. O amor sanctus & castus! O amor dulcis & suavis affectio! O pura & defacata intentio voluntatis, certe defacutior & purior, quod in ea de proprio nihil admittit velinquitur; quo totum Divinum est, quod sentitur; scilicet Deificari est. Tertiō, ut sit efficacissima, id est, non implici tantum velleitate, sed seria voluntate, quæ, nisi aliud impedimentum obiciatur, certè in actum proditura sustens. Hic enim locum, vel maximè habet sapientiam illud S. Gregorij effatum: Nunquam Amor DEI (& cetera sequenti etiam intentio, quæ est potissimum actus amoris eius est; operatur enim magna, si est; si autem operari non posse non est.

Qu. 3. Quæ media adhibere debet Pastor ad hanc intentionem facilius eliciendam? Rz. sequentia præ reliquis adhibenda videri. Primo, ut dignam de motivi hujus, nempe gloriæ Divinæ, præstantia estimationem concipiatur; quodquidem facilè obtinebit, si bene perpendat omnes conditiones quas in præmio homines desiderant, in gloria & beneficio DEI, præstantissimo modo reperiri: Est enim præmium maximum, utpote, quod Beati beatitudini ipsi longè præferetur. Est præsentissimum, cum eo statim momento, quo peractum est opus bonum, DEUS in eo sibi complaceat. Est contumeliam, quia pro quovis opere datur, modò in gratia sit factum, & suo genere non sit malum: Est denique inamissibile, quid non potest, ut DEUS in aliquo opere bono non semper, & totam aeternitatem sibi complaceat, etiam si per reliqua subsequentia quis graviter peccaret, ideoque semper supplicijs adjudicaretur. Ob quas proprietates mentis Chrysostomus l. 2. de compunct. sequentem de præmio sententiam pronuntiavit: Si omnino fueris dignus ageret quid, quod DEO placeat, aliam ne require mercedem, præ hoc ipsum, quod placere meruisti; si enim aliam mercedem quidvis, verè ignoras, quantum Bonum sit placere DEO; si nam hoc scires, nunquam aliud extrinsecum munus, aut mercede requireres. Secundo, ut vanitatem ac falsitatem, damnificaque vanæ gloriæ bene perpendat; & vanitatem quidem reprobatoribus more suo depinxit plus Asceta in libello de vita, l. 2. c. 6. dum dixit: Non es sanctior, si laudaris; nec

lior, si vituperari. Quod es, hoc es; nec maior dici vales, quam
DEO teste sis; falsitatem vero idem alibi l. 3. c. 5. his verbis
expressit. Quid est homo inde melior, quia reputatur ab homine
maior & fallax fallacem, vanus vanum, cacus cacum, infir-
misi infirmum decipit, dum exaltat; & veraciter magis con-
fundit, dum inaniter laudat. Unde recte S. Augustinus intu-
lit; Laudamus mendaciter, & delectamur inaniter: & vani-
tati sunt, qui laudantur; & mendaces, qui laudant: Damnum de-
nique idem Thomas Kemp. l. 3. c. 40. sequentibus verbis in-
dicavit: Verè manus gloria mala peccatis, vanitas maxima, qua
à vera retrahit gloria, & calefit spoliat gratiam; dum enim ho-
mo complacet sibi, displacest tibi; dum inhiat laudibus humanis,
privatur veris virtutibus. Unde merito tandem concludit:
Quarant Iudei gloriam, quae ab invicem est; at ego hanc requi-
ram, quae à solo DEO est; omnis quidem gloria humana, omnis
honor temporalis, omnis altitudo mundana æterna gloria com-
parata, vanitas est, & stultitia. Tertiò, ut fructus, quos se-
cun intentio pura Divinæ gloriæ affert, sæpe secum accura-
tè perpendat, qui quidem in sequenti quæstione fusiùs indi-
cabuntur.

Qu. 4. *Quem fructum ex tali intentione Pastor sperare pos-
sit?* R. triplicem præcipue in vita, & triplicem in morte; &
in vita quidem confert primò perfectam ad quævis officia, la-
bores, loca, & personas indifferentiam; cùm enim in uno
perinde ac altero motivum suum, scilicet beneplacitum DEI
inveniat, merito perinde quoque erit, sive ad hæc aut illa
opera, loca, personas curandas applicetur. Unde Sponsus di-
xit Sponsæ suæ, Cant. 8. *Pone me ut signaculum super cor tuum,*
ut signaculum super brachium tuum, quasi diceret, si me in
omnibus velut præsentem consideres, meique amore agas,
non multum curabis, an gravia vel levia, humilia vel alta
sint, quia amor mei, & beneplacitum omnia æqualia facient.
Secundò, summam in quibusvis actionibus diligentiam; si
enim David, 1. Paral. ult. de se ipso fassus est, se totis viribus
præparasse impensas Domus DEI, eò quod opus grande esset,
& non homini præparetur habitatio, sed DEO; quidni &
Pastor excitetur ad functiones suas totis viribus peragendas,
per quas scit habitationem & templum longè gratius D E O
præparari; si Actores tanta cum accuratione & perfectione

personam suam sustinere conantur, si sciunt Comendat
magni Principis aut Regis honorem apparatam; quoniam
Pastor personam suam pro gloria & Beneplacito sum
DEI ritè agere studebit: Tertio, miram in quibusvis labo
ribus & difficultatibus *Alacritatem* atque *Constantiam*,
enim Jacobo Patriarchæ Gen. 29. videbantur tam mul
ti in durissimis laboribus exacti, dies pauci præ amoris
titidine; si Operarios tantoperè ad alacritatem excitare
mihi sperati magnitudo & cortitudo; quidni majorem la
tatem meritò excitatura credantur in Pastore gloria &
Beneplacitum DEI, quæ omnibus præmiis, & ipsi etiam Beati
dini longissimè antecellunt: ut adeò rectè dixerit puer Al
ta de imit. l. 3. c. 33. *Quantò purior fuerit intentione os*
tans securius atque constantius inter diversas itur procul
Et si autem hi fructus per se amplissimi sint, dignique, ut
propter eos Pastor summa cum diligentia studeat purissime
actionibus suis intentionem præfigere; multò tamen po
stantiores sunt fructus, quos post vitam est ei allata; qui
inter Principem facile locum obtinet gloria magnitudine
cùm enim hæc actionum in hac vita obitarum bonitatem
spondeat, bonitas autem ista potissimum ex intentionis
nitate desumatur, rectè concluditur, inexplicabilem Pater
gloriam reservari, si cum ejusmodi intentione actiones la
peragere studeat; id, quod S. Thomas de Aquino post me
rem cum lucidissima stella in pectore apparenſ, & per an
gloriæ magnitudinem, quæ propter puritatem intentionis
ei in cælis obtigisset, significari afferens expertus est. Seco
dò, *Securitas in iudicio*; nam ut rectè Thomas Kempis l. 1. c. 1.
advertisit, *Qui DEVMe x toto corde amat* (qualis præce
reputari potest, qui cum intentione hactenus descripta non
agit) nec mortem, nec supplicium timet, quia perfectum se
securum ad DEVMe accessum facit. Tertiò, *Liberatio à pro
torio*; hic enim vel maximè locum habet illud S. Bernardi
de resurrect. effatum: *Cesset voluntas propria, & infernus*
erit. Certè Christus ipse B. Mariae Magdalena de Pazzis
ste Lancizio opusc. 6. c. 11. revelavit, eum, qui in omnibus
puram intentionem præmittere studuerit, sine purgatione
cælum iturum.

MEN